

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő

Országgyűlési hivatala

Rományszám: 4/13278

Érkezett: 2013 DEC 05.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak,

az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok intézni az Emberi Erőforrások Minisztériumát vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium irányítójához „Milyen eredményei vannak a Kormány ifjúságpolitikájának, avagy a mindennapi valóság nem tükrözi a sok tanulmány és tervezet eredményét?”

címmel.

A benyújtott kérdésemre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

2011. 03. 17-én írásbeli kérdést tettem fel K/2653-as számon „Mit tesz a kormány, az ifjúság saját élete és környezete iránti közönyének, érdektelenségének megállítása érdekében?” címen.

Akkor többek között ezt is írtam:

„A hétfégi zeneipari termékekre való bulizás vagy bevásárló-központokban való „plázázás” sokkal fontosabb az ő „értékrendjünkben”.

A hétköznapok délutánjait a számítógép és a televízió képernyője előtt töltik el. Sokaknak a társadalmi élete mindebben ki is merül.

Sajnos ma is nagyon népszerű Való Világ, melynek valótlansága a tömegmanipuláció legalantasabb eszközeivel biztat a felelőtlen életvitel elsajátítására.

Elmondhatjuk azt is, számos felnőttben és ebből következik, hogy a gyerekekben is elveszett az Istenbe, Családba és Hazába vetett Hit."

A Minisztérium akkor többek között ezt válaszolta:

„A társadalom jövője a mában épül, ezért egyetlen kormányzat sem működhet jól gyermek – és ifjúságpolitikai elképzelések nélkül. Am ezt az előző kormányok nem tudták, így az elmúlt 8 év elhibázott kormányzásának egyik legnagyobb kárvallottjai a fiatalok voltak. A Nemzeti Együttműködés Programja abból az alapvetésből indul ki, hogy a gyermek- és ifjúságpolitikában kiemelt szerepe kell, hogy legyen a teljes emberré nevelésnek, fontos, hogy lehetővé tegyünk a szakmai képzés eredményes és funkcionális működését.”

Tisztelt Miniszter Úr!

Ma már a fősodratú média is foglalkozik ezzel az aggasztó helyzettel, témával, ami úgy tűnik, egyre csak rosszabbodik:

Alább olvasható egy nem rég megjelent cikk egy mostanában megjelent könyvről:

„Haveri találkozó, némi szexeléssel” – durva tabló a mai kamaszokról

(hvg.hu, 2013. november 15., péntek, 20:30, Szerző: Hercsel Adél)

Kiüresedett szex, pusztító alkohol- és drogfogyasztás, unalom, boldogtalanság – rendkívül aggasztó képet fest a mai kamaszok szokásairól, életviteléről, mentális egészségéről egy nemrég megjelent riportkönyv. Noha a kötet nem tudományos mű, s nem reprezentatív kutatásra épül, a tinikre leselkedő veszélyekről sok minden kiderül.

„Jó ideig nem éltem szexuális életet, és kavarni sem kavartam senkivel. Aztán egy idő után újra lettek haverjaim, akikkel szexelni is összejártunk. Ha unatkozunk, vagy ha olyan hangulatunk van, felhívjuk egymást, hátha valamelyikünknek van hozzá kedve. Ez rizikómentes és azért is szuper, mert ismerjük egymást, tudjuk, mit szeret a másik, és senki sem bánt senkit, amikor lelép. Ez tényleg csak móka. Előtte, utána filmeket nézünk, meg elmegyünk fagyizni, szóval haveri találkozó, némi szexeléssel. Ha rossz kedvünk van, ez tuti segít” – nyilatkozza a Tudom, mit csinál a gyereked szombat éjjel! című riportkönyv egyik 18 éves megszólalója, aki bevallása szerint 14 éves kora óta szexfüggő, de voltak ennél féktelenebb időszakai is.

Szabó Eszter Anna és Nagy Szilvia, a jelenkori magyar prostitúcióról szóló *Egyetemista lány támogatót keres* és *Hölgy alkalmi kísérőt keres* című riportkönyvek fiatal szerzői ezúttal a mai 12-19 év közötti korosztály világába kalauzolják az olvasót nemrég megjelent kötetükkel. Több tucat tinédzsert szólaltattak meg levélben, telefonon és személyes találkozón, s ez alapján nagyon aggasztó kép rajzolódik ki a szakirodalomban a digitális bennszülöttként emlegetett generációról. A kötet azt mutatja be, hogy mi foglalkoztatja a megszólaltatott tizenéveseket, mivel töltik a szabadidejüket, milyenek a kapcsolataik, mi motiválja őket, már ha egyáltalán beszélhetünk velük kapcsolatban motivációs erőről. Kérdés, mennyire lehet általánosítani a mai fiatalokra a könyvből kirajzolt képet, demindenképp bemutatja, milyen veszélyeknek vannak kitéve gyermekeink, ha nem figyelünk rájuk eléggé. Az mindenesetre feltűnő, hogy a riportkötetben magukról valló tinik döntő

többsége vagy csonka családból származik, vagy a "pénzzel szeretem" szülői hozzáállás áldozata.

Egyik ágyból a másikba

A kötet nyolc fejezete a kamaszokkal kapcsolatos legforróbb témákat járja körül: az első, és egyben legterjedelmesebb a mai tizenévesek és a szexualitás viszonyát taglalja, ami nem véletlenül kapta az „egyik ágyból a másikba” alcímet. Az ész nélküli ágyrajárás – mint a példákban kitűnik – sok esetben már az általános iskolában, 12-14 éves korban elkezdődhet, és nem egy tárgyalt esetben már kamaszkorban kialakul a szexfüggőség. Az is kiderül, hogy egyes gimis házibulik menetrendjéhez ugyanolyan természetességgel hozzátartoznak a mindenki mindenkivel jellegű orgiák, mint a lerészegedés, a dohányzás vagy a drogozás. Mintha mindez önmagában véve nem lenne elég megbotránkoztató, az igazán nagy sokkot a védekezés általános hiánya jelenti: a kamaszok úgy mellőzik a fogamzásgátló eszközök használatát, mintha a nemi betegségek vagy a nem kívánt terhességek kizárólag egy messzi-galaxisban léteznének.

Nem véletlen, hogy a riportkönyvben rengeteg lelki traumát okozó abortusz, leányanyaság és kényszerű örökbeadás történetéről olvashatunk. Sok esetben a terhesség-megszakításra már azért nem kerülhet sor, mert a kamaszlányok „fogalmatlanok” az alapvető biológiai folyamatokkal, és saját testük működésével kapcsolatban: egyszerűen nem ismerik föl időben a terhesség korai tüneteit. A helyzetet persze az is nehezíti, hogy a pubertáskori változások nagyban hasonlíthatnak a várandósság korai jeleihez.

Az iskolai felvilágosítás ugyan megtörténik, de mérsékelt hatásfokkal: a kamaszok addigra már úgyis beszerezik a „kellő” gyakorlati információt az internetről, leginkább a letölthető pornóvideókból. Azonban a felnőttfilmek nemcsak a kíváncsiság és az egyéb igények kielégítésének eszközei, hanem bizonyos körökben a kamaszok egymással szemben támasztott elvárásai, ugyanúgy, ahogy a szex is: a gyerekek körében könnyen kiközösítés és gúnyolódás tárgyává válhat az, aki nem hajlandó pornót nézni, vagy szexuális életet élni.

Az iskolában semmi izgalmas nem történik

Mindezek háttérben az unalom áll. A könyvben rengeteg kamasz számol be arról, hogy rettenetesen üresnek érzi az életét, hiszen az iskolában semmi izgalmas nem történik, ezért muszáj az órák alatt is „telefonozni”. A szerzőpáros egy különleges jelenségre, az adrenalin-függőségre is rávilágít: ma már annyi párhuzamos inger éri a tinédzsereket, hogy szinte képtelenek mit kezdeni azokkal a helyzetekkel, amikor visszaesik az ingerek mennyisége. (Például az iskolában.) Éppen ezért sokszor az unalom áll az extrém cselekedetek háttérben.

A rémségek kicsiny boltjában az unaloműzés eszközeként például olvashatunk délutánonként heccből kisiskolásokat kiraboló kamaszfiú bandáról, oszlopokat és egyéb köztéri bútorokat összefirkáló graffitis csapatról, vagy arról a jómódú családból származó fiúról, aki bolti lopásokkal „dobja föl” a sűrű hétköznapokat.

A könyvben ezen túl találkozhatunk önértékelési problémákkal küszködő bulimiás és anorexiás kislányokkal, továbbá klinikai esetnek minősülő sorozat-, internet-, Facebook-, és számítógépes játék-, valamint játékgepfüggő gyerekekkel.

A szenvedélybetegségek másik végletként a szerzők külön fejezetet szenteltek a boltkóros lányoknak és fiúknak, akik nem egy amerikai tévésorozatban, hanem bizony a mai magyar valóságban élnek. Ők azok, akik minden délután a plázák kávézóiban gyülekeznek, ahol kitergetik azokat a divatmagazinokból kivágott szettekét, amiket aznap feltétlenül be akarnak szerezni, hogy aztán ellentmondást nem tűrően, súlyos összegekért meg is vegyék őket.

Pénzzel szeretett gyerekek

Honnan a pénz a költséges hobbi? Természetesen anyu és apu bankszámlájáról: „*Hát, igen, Fruzsi imád itt lenni, de én nem is bánom, inkább itt legyen sulis után, mint egy lebuiban. Azért is adtam neki az egyik hitelkártyámat, mert a banki értesítőkből legalább látni lehet, épp hol van, mit csinál*” – nyilatkozza a könyvben az egyik szintén boltkórban szenvedő anyuka.

A könyv tanúsága szerint mivel egyre több a pénzzel szeretett gyerek, nem meglepő, hogy rengeteg kamasz szenved a magánytól, szorong attól, hogy a szülei egyáltalán nem foglalkoznak vele. Ennek következtében a kiskorú depressziósok aránya is egyre közelít a felnőtt depressziósokéhoz, és az utóbbi években a fiatalok körében az öngyilkosságok korhatára is egyre csökkent. Az sem ritka, hogy a kamaszok szorongásukat ereik, vagy egyéb testrészeik vagdosásával próbálják enyhíteni: „*Amikor magamba vágok, akkor egyrészt érzem, hogy élek, másrészt tudom, hogy így sosem leszek egyedül*”.

Könnyű prédák

A kamaszok mellett, hogy gyakran ön-és közveszélyesek, nem egyszer válnak önhibájukon kívül áldozatokká. A könyvben megszólaló pórul járt gyerekek többsége tudja, hogy a szórakozóhelyeken tilos idegenektől italt elfogadni. „*A tinikkel beszélgetve kiderült, hogy szinte mindenkinek van legalább egy olyan ismerőse, akit begináztak, majd kiraboltak, vagy megerőszakoltak.*”

A könyv alanyai közül szinte senki nincs biztonságban, senki sem nőtt föl szerető, boldog családi környezetben, traumák, bűnök és civilizációs betegségek nélkül. Szinte maguk a szerzők sem hiszik el a saját könyvüket: a kötetben gyakran tetten érhetőek azok a gesztusok, amikor képtelenek uralkodni a saját kétségbeesésükön és felháborodásukon.

Nem sokkolni akarnak, de

Az olvasó érzi a szándékot, hogy a szerzők nem sokkolni akarnak: tisztában vannak vele, hogy minden kornak megvannak a maga fiataljai, és azt is tudják, hogy a „régebben minden jobb volt” hozzáállásnak sincs semmi értelme. Mindezek ellenére Szabó Anna Eszter és Nagy Szilvia szinte eredmény nélkül tesz kísérletet a pozitív példák begyűjtésére.

A kötetben ugyan olvashatunk olyan fiatalokról, akik az első szexuális élményt az igazi nagy „Ő”-vel képzelik el, akire hajlandóak akármeddig várni, vagy azoknak a tiniknek az életébe is bepillantást nyerhetünk, akik inkább a minőségi könyvek, filmek és zenék világában merülnek el alkohol-, vásárlás- és drogmámor helyett. Azonban, ha mérleget vonunk, a pozitív példa mindössze 5%, a maradék 95-tel szemben.

A szülőnek kellene odafigyelni a gyerekekre

Jogosan merül föl a kérdés, hogy hol vannak a szülők mindeközben? A könyvben megszólaló kamaszok háttérben látástól-vakulásig dolgozó, fásult, többnyire elvált szülők állnak. A szerzők természetesen nem érték be ennyivel, ezért a nyomasztó történetek elemzéséhez és megértéséhez a kötet utolsó fejezetében egy tapasztalt gyermek-szakpszichológus, pszichoterapeuta segítségét kérték. Kazimir Ágnes szerint nem arra a pontra kell várni, amikor a szülőnek már be kell avatkoznia: az már régen rossz, amikor egy szülő-gyermek viszony eljut idáig. Mindenekelőtt egy szülő legfontosabb feladata, hogy figyeljen gyermekére, megértő, szeretettel teli háttérrel biztosítson számára.

Az odafigyelés ma azért is különösen fontos, mert „*a drasztikusan megváltozott társadalmi viszonyok, az erkölcsi normák felborulása, a média, az internet hatására is nyúlt meg ennyire a tinédzserkor (...) A kamaszok nem változtak, ugyanolyanok, mint tíz vagy száz éve (...) a serdülőkor tünetei sem változtak. A minket körülvevő környezet változott meg, és már sokkal*

nagyobb nyomás alatt tart mindenkit, nem csak a fiatalokat. Kétségtelen, hogy ők a legkiszolgáltatottabbak és a legvédtelenebbek. Éppen a jellemvonásaikból adódik, hogy milyen borzasztó könnyű őket rossz irányba terelni."

Boldogtalan nemzedék

A hvg.hu által megkérdezett, gyerekeket és felnőtteket egyaránt kezelő Béni József klinikai szakpszichológus szerint a mai kamaszok problémáiért nem feltétlenül a szülők a felelősek: a problémákat inkább a generációk közti egyre nagyobb különbségek okozzák.

A szülők nagyrészt képtelenek követni az internet okozta változásokat. „Jelen pillanatban az egész társadalom óriási változás alatt áll, egy sokrétűen megváltozó rendszerhez próbálunk mindannyian alkalmazkodni."

A pszichológus éppen ezért azt szokta tanácsolni a szülőknek, hogy tájékozódjanak az interneten, nézzenek utána a drogoknak, a szórakozóhelyeknek, a gyerekeik által nézett sorozatoknak, filmeknek, zenéknek, próbálják ki azokat a számítógépes játékokat, amikkel a gyerekeik játszanak. Mindezt azzal a céllal javasolja nekik, hogy bele tudják élni magukat a gyermekeik világába, mert a kamaszok gyakran kerülnek konfliktusba, kellemetlen helyzetekbe az interneten.

A szakember azt is hozzátette, hogy az internet és a digitalizáció pozitív tendenciákat is hozott az életünkbe: például a mai gyerekek komplexebb képességekkel születnek, a tanulásban önállóbbak, mert több információhoz jutnak hozzá az interneten, és a mobiltelefonok miatt nagyobb biztonságban vannak, mivel ha bajba kerülnek, bármikor felhívhatják a szüleiket."

Béni József úgy véli, a mai kamaszok problémáiért nem szabad kizárólag a digitalizációt okolni, azonban tény, hogy az internet jelentősen megváltoztatta az egymással való viszonyainkat: „a kapcsolataink jelentős része elkezdett az internetre és a telefonra korlátozódni. A kamaszoknál emiatt csökken a fizikai találkozások száma, ezért szerintem a mai fiatalok boldogtalanabbak".

A szakember tehát úgy látja, hogy az intimitás csökkenőfélben van. Az egyik legijesztőbb, több tanulmányozásra érdemes jelenségnek a mai tinédzserek kapcsán a látencia, vagyis a szexualitás nélküli időszak drasztikus lerövidülését tartja. „Mivel a mai gyerekek világában az internet, a reklámok és a filmek miatt jellemzőbben jelen van a pornó, a szexualitás, ezért nagyon hamar felvilágosulnak. Gyakran már a 11-12 éves kamaszok is élnek szexuális életet."

Béni József szerint az internet, a számítógép, az okostelefon stb. mindennapos háztartási eszközzé válása miatt a szülők és a gyermekek viszonya is sokkal felszínesebbé vált.

„Magyarországon a szülők sokkal elfoglaltabbak, többet kell dolgozniuk azért, hogy eltartsák a családjukat, ráadásul a munka betör az otthonokba. A mai kamaszok ezért is talán jobban egyedül érzik magukat, és a fölöttünk lévő szülői kontroll is csökken."

Tisztelt Miniszter Úr!

Tudjuk, nem lehet általánosítani, de elkeserítő a 12-18 év közötti fiatalok bizonyos csoportjainak „facebook”, szex, drog, alkohol, buli, „pláza”-„shopping” függőségük és

ennek következményeként azok a frusztrációk melyek akár depresszióhoz, esetenként öngyilkossághoz is vezetnek.

Éppen ezért kérdezem:

Milyen mérhető eredményei vannak a Kormány ifjúságpolitikájának-ifjúságstratégiájának?

Megállapítható hogy a mindennapi valóság a sok tanulmány és tervezet eredményét. Az általam idézett nemrég megjelent könyv rövidebb kivonata egy sajnálatos megállapításra késztet: a jelenlegi magyar ifjúság helyzete csak a Kormányt tölti el optimizmussal.

Így fel kel tennem azt a kérdést is felelősséggel tudja-e vállalni a Kormány, hogy az ifjúság élethelyzete és ebből következően a jövője sem áll egyenes arányban az illúziókkal?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2013. december 5.

Baráth Zsolt

országgyűlési képviselő

Jobbik